

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XXI. évf. 54. 1944. március 7. kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

Nagy csata Luck és Sepetovka térségében

Lemberg-Tarnopol felé irányul a legújabb szovjet támadás — Berlini vélemény a déli orosz offenzíva céljáról — „Valami történik a finn kérdésben” — Paasikivi közelesen Moszkvába utazik
Összeült a török nemzetgyűlés — A háború egyik legnagyobb légi csatája zajlott le tegnap Németország felett

A keleti front déli frontján langollak fel újabban nagy harcok. A szovjet csapatok szombaton Sepetovka térségében és Lucktól délre erős páncélos és gyalogsági egységekkel megindították a várt nagy támadást.

A légi felderítés ezen a vidéken már hosszabb idő óta megállapította, hogy különösen erős szovjet hadsereg vonul ott fel, erős német felderítő csoportok előretörések során többi között megállapították, hogy a 3. szovjet gárda páncélos hadsereg is hozzá tartozik a felvonult erőkhöz. A nagyszabású harcokban, amelyek széles arcvonalon megindultak, többi között a 4., a 7. és a 11. szovjet gárda páncélos hadtest vett részt.

Berlini tájékoztatás szerint világos, milyen célt követ a szovjet az új támadással: a roham a fő kormányzóság délkeleti része, tehát az egész tarnopol-lembergi térség ellen irányul.

Ezzel az akcióval szemben a keleti arcvonal déli szárnyán folyó egyéb harcok már csak leköltő támadások jellege tulajdonítható, hármilyen hevesek is ezek a szovjet bevetések.

A szovjet a keleti arcvonalnak ezen a részén egyöntetűen a sepetovkai térségbe és a Lucktól délre levő területre helyezte át támadása súlypontját.

A szovjet harclevékenység másik súlypontja az északi szárnyon van, ott pedig különösen a Peipusz-tó és a Finn-öböl közötti területen. Itt is világosan felismerhető a szovjet törekvése. Röviden azzal jellemezhető itteni célkitűzésük, hogy a balti országokat újra uralmuk alá akarják kényszeríteni. Azonkívül Moszkva kétségkívül azt is reméli, hogy a balti államok ellen irányuló nagyszabású támadással arra indíthatja a finnek, hogy mindenáron fegyverszünetet kössenek — írja a berlini közlés.

A „Magyarország” című budapesti lap harcéri ismertetésében azt fejtegeti, hogy miért kísérletezik most a szovjet a luck-sepetovkai térségben. A következőket írja a lap:

„Ennek a helynek stratégiai előnyei vannak szovjet szempontból, ha nem is kecséget is illi oly könnyen a német front kettévágása és a tenger elérésével a keletebbre levő erők bekerítése. Lucktól, Sepetovkától a tenger mehezebben érhető el, viszont közelebb vannak a Kárpátok és főleg Románia. Az utóbbiba való betörés az orosz hadvezetőségnek bevallott terve ósz óta (az első

zsítomiri csatában már róla volt szó) s tény, hogy katonailag a siker nem maradhatna jelentéktelen. Eppen ezért a nagy téli offenzíva utolsó legdöntőbb lökésének, mintegy az eddigi harcok betetőzésekként, a moszkvai hadvezetőség a leberg-tarnopoli térbe való betörést választotta s mint Moszkvában hangoztatják, a teljes erőmegfeszítéssel szombaton, március 3-án kibontakozott offenzíva célja Románia és a Kárpátok elérése. A mi szempontunkból tehát igen nagy jelentősége van ennek az új déli szovjet támadásnak, amely a magyar határhoz legközelebb eső pontokig indult meg s amely bevalloftan „az eddig ismert legnagyobb erővel” kezdődött.

Német vélemény

a legújabb szovjet támadás céljairól tegnap szintén közlésre került. Az „Interim” berlini tájékoztató iroda a német véleményt a következőkben foglalja össze:

Az érdeklődés középpontjában ismét a keleti arcvonal déli szakaszának harcrai kerültek. A bolseviszák minden eszközzel arra törekednek, hogy a Sepetovkától nyugatra levő térségben megkezdett nagy támadások folytatásával minél nagyobb propagandatökélt kövessoljanak maguknak. Eközben bizonyos kezdeti sikereket értek

el és néhány ponton melyen be tudtak hatolni a német vonalakba. Nagyobb hadművelleti jelentőségű döntő áttörést eddig nem tudtak elérni. Amennyiben eddig megállapítható, a hegeség miatt elmozdított Vatutin tábornok helyébe lépett Zsukov tábornok, főparancsnoknak 35 lövészhadosztályon kívül legalább nyolc páncélos hadtest és még nagyobb mennyiségű egyéb gépesített kötelek áll rendelkezésére. A mindenfajta nehéz támadó köteleknek ilyen szokatlanul erős összevonásából világosan felismerhető a bolseviszák az a reménye, hogy ezen a szakaszon vívhatják meg a végső döntő csatát. Az új bolsevista támadó vállalkozás közvetlen céljai világosak. A szovjet első sorban a főkormányzóság délkeleti vidékét akarja megszerzeni, azonkívül Transznisztríát, a besszarábiai térséget és a román Kárpátok nyugati szegélyét. — mondja a berlini tájékoztatás.

A finn békekérdésben

meg mindig nincs döntés és egyelőre sokban ellentmondó sajtójelentésekre lehet utalni.

A stockholmi „Morgen Tidningen” című lap, amelynek főszerkesztője péntek óta Helsinkiben van, jól értesült helyről származó jelentést közöl, amely szerint Paasikivi volt miniszterelnök nem

ter vissza Stockholmba, hanem a legközelebbi napokban Moszkvába utazik. Elutazásának napja meg nem ismeretes, de az erre vonatkozó elhatározás közlése a legközelebbi időn belül várható. A stockholmi lap e jelentését más oldalról nem erősítették meg. Stockholmban növekszik a nyugtalanság a finn döntés elhúzódsá miatt. A moszkvai rádió szombaton este foglalkozott a finn kérdéssel és óva intette a finnek az ügy további halogatásától. A moszkvai rádió előadója hosszabb idő óta ismét vitába szállt a finn kormánnyal és hangoztatta, hogy az oroszok semmi körülmények között sem egyeznek bele abba, hogy a döntést halogassák. A helyzet nyílt állásfoglalást követel. Az orosz rádió figyelmeztetést a moszkvai lapok is hangsúlyozták. Mindezekkel a jelenségekkel ellentétben, svéd politikai körök a kijátások tekintetében kissé derültebbek, mint a múlt heten voltak. Ezekben a körökben vasárnap este hangsúlyozták, hogy „valami történik”.

A svájci sajtó szerint moszkvai politikai körökben általában úgy tudják, hogy a szovjet kormány hajlathatannul kitart a Finnországnak tett fegyverszüneti feltételek mellett. Ezek a feltételek — vélik Moszkvában — „előreke-nyebbek, mint ahogy bárki elképzelhette volna.”

A török kérdés

mind érdekesebben bonyolódik. Mind érdekesebbé válik az angol-török sajtóvita.

A török sajtó egész sor angol sajtóközleményt idéz ezzel kapcsolatban, hogy a török közvéleményel ismertesse az angol magatartást. Különösen kiemelik Ewersnek, a „Daily Herald” diplomáciai tudósítójának álláspontját, aki kategorikusan megállapítja, hogy Törökország a szövetségi szerződésből csak hasznot akar húzni, de ugyanakkor nem akar a szövetségnek megfelelő segítséget nyújtani.

Figyelmet keltett a „Daily Mail” jelentése is, amely szerint Eden nyilatkozata várható az ügyben, valamint a londoni „Times” felfogása, amely szerint Törökország és különösen İnönü viselkedése azt mutatja, hogy semmiféle érdekük sincs a szövetségesek igazi támogatásában a szerződés alapján.

Politikai körökben különösen a „Yorkshire Post” leplezett fenyegetése keltett figyelmet, amely szerint Törökország a jövőben nem számíthat az angolszász hatalmak

és a Szovjet-Unió támogatására külpolitikai magatartásában.

Ezzel kapcsolatban jól értesült ankarai diplomáciai körökben rámutatnak Vinogradov ankarai szovjet nagykövet állásfoglalására, amely szerint a Kremlnek semmiféle érdeke nem fűződik Törökország hadbalépéséhez, annál kevesebbé, mivel az csakis a Balkán irányában lehetne kihalással, amit viszont a Szovjet-Unió saját érdekévé tekint.

Rámutatnak arra is, hogy a szovjet nagykövet megbeszélést folytatott a török külügyminiszterrel, amelyen nyilván ismertette a szovjet állásfoglalását az aktuális kérdésekkel kapcsolatban, bár a megbeszélés tartalmáról semmit sem közöltek.

A török nagynemzetgyűlés

hétfőn új ülészakra ült össze, hogy megkezdje a költségvetési vitát.

Az új ülészak megnyitása alkalmából a török kormánypárt — a köztársaság néppárt — kedden bizalmas értekezletet tart képviselői csoportja részére. Ezen az értekezleten a miniszterelnök és a külügyminiszter mondanak beszámolót s nyilatkozataiknak ezúttal különleges jelentőséget ad az angol-török viszonyban beálló fordulat, amelyet az angolszász hadianyagszállítások beszüntetése hozott magával.

Az angol-török kapcsolatok alakulása a legkevésbé sem nyugtalanítja a mártékudó török köröket és kecségtelenek látszik, hogy az eddigi török külpolitikai vonalvezetés a jövőben is változatlan marad.

Argentína

helyzete is bonyolódik. Az amerikai kormány igyekszik az argentin kormány nemzetközi helyzetét panamerikai ügyvé tenni. Az amerikai külügyminiszter, mint nemrégén Bolivia esetében, valamennyi amerikai államhoz azzal az indítvánnyal fordult, hogy szaksítsák meg kapcsolataikat a Far-

Fontos tudnivalók!

Ma kedden az 5200—5600. naplótételszámmal, holnap azaz szerdától az 5601. naplótételszámmal felül cukorjegglyel bíró háztartások igényelhetik új cukorjegglyeiket.

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZIT

rel kormányal. Miután Steffinius helyettes külügyi államtitkár szombaton közölte, hogy Argentínával megszakították a diplomáciai kapcsolatokat, washingtoni politikai körökben igen komoly

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-szája közli:

A keleti arcvonal szakaszán az ellenség Krivoj Rogtól délre folytatja eredménytelen támadásait.

A szovjet átírósi támadások középpontja most a szvingerodkai szakaszon van. A szovjet ill. vasárnapi nagy gyalogos és páncélos erőkkel támadásra indult, főleg a Szepetovkától délre levő térségben, ahol az előírt esata a további előrenyomuló bolsevista erőkkel nagyerősségűvé fokozódott. Csapatunk mindkét szakaszon súlyos előírt harcokban állnak. Az ellenség itt 69 páncélost veszített.

A középső arcvonalon a Szmo-tenszk-Orsa gépkocsit mentén az ellenség nagy veres vezetőjei mellett megpróbált a számos páncélossal támogatott, többször megismételt támadások.

Vijébszktől délkeletre gránátosaink, akiket tigris páncélosok, rohamtüzérség, éjszakai vadászok és légiháború tüzérség kitűnően támogatnak, ismét teljes előírt eredményt értek el a szovjet vasárnapi folytatott átírósi kísérleteivel szemben.

Pieszkautól északra és Narva mellett is elkezdődtek harcokban

válságról beszélnek. Az Egyesült Államok nyomása ezrel elérte pontját. Illetékes körökben azt mondják, hogy az „amerikai szolidaritás próbájává” akarják lenni, hogy milyen álláspontra helyezkednek a többi amerikai kormányok Argentínával szemben.

viszaverték a megismételt ellenséges támadásokat. Néhány betörési helyet sikeres ellentámadásokban sikerült megtisztítani, vagy összébb szorítani.

A keleti arcvonal déli szakaszán folytatott előírt harcokban különösen bevált a 46. frank-szudétánémet gyalogsági hadosztály Röpke altábornagy vezetésével, valamint a 23. ostrombadeni páncélos hadosztály Kraeber vezérőrnagy vezetésével.

Olaszországban nem volt jelentős harcok eseményei.

Ellenséges torpedóvető repülőgépek a március 6-ára virradó éjszakán Borkumtól északra elszállították a német kísérőhataladó „Diana” svéd gőzöst. A hajókíséret biztosító haderői és a fedélzet légvédelmi ágyúit a három támadó repülőgép közül kettőt lelőttek.

A megszállt nyugati területeken levő német támaszpontok ellen intézett ellenséges légi támadások elhárítása közben vasárnap nyolc ellenséges gépet lőttünk le, köztük három bombázót. Néhány ellenséges zavaró repülőgép az elmúlt éjjel bombákat dobott le Nyugat-Németország területére.

Legújabb jelentés a keleti front déli szakaszáról

Berlin, március 6. Interim jelentés a keleti arcvonal déli szakaszáról: Szepetovkától nyugatra és Proskurovól északra eső területen a bolsevisták széles arcvonalon folytatták nagy támadásukat. Kemény, többrészes harcban sikerült a német erők mintegy 10 km-nyire visszanyomni a szovjet gyalogság ismételt kísérletezett a német ellenlái fészek lerobbanására, de olyan súlyos veszteségeket szenvedett, hogy este végül kénytelen volt támadásait abba hagyni. Előnk harcok fejeződtek ki továbbá Spolatól nyugatra eső területen. Itt a bolsevisták

nagy támadásuk végrehajtására Szepetovkától nyugatra eső területen több lövész hadosztályt és páncélos köteleket összpontosítottak. Ezekkel mint 40 km. szélességben előrenyomultak. — Ket óras elkezdődött küzdelem után két helyen sikerült betörni az első német vonalakra, amire a német főharcú vonalat nagy szélességben néhány km-rel hátrább helyezték. Az új német vonal elleni további támadások összeomlottak. A szovjet 39 páncélos veszített. A hétfő reggeli órákban harcok itt ismét felélénkültek. (MTI)

A háború egyik legnagyobb légi csatája

Berlin, március 6. Az Interim értesítése szerint hétfőn délután kb. 11 óra 30 perctől kezdve Németország egész északnyugati és középső részén a Zuider totól egészen a Berlin melletti Hawel tavaig a háború egyik legnagyobb légi csatája zajlott le. A berepülő északamerikai bombázók rendkívül erős német vadász és romboló erők folyamatosan támadták és a lélelhárító ütegek százainak tüze a bombázókat állandóan újabb kiterő műveletekre kényszerítette. Az északamerikai bombázók berepülése közvetlen vonalban a birodalmi főváros ellen irányult. A német légvédelem védte a támadást. Miután két első északamerikai nappali előretörés meghiúsult, az északamerikai bombázók sorosan zsalú kötélekben repültek és rend-

kívül erős vadászvédelem, valamint hosszantartó vadászkötelek már a nyugati határra való érkezésükre az volt a benyomás, hogy az Egyesült Államok és a brit légi haderő vadászgépiben a lehető legnagyobb vadászvédelmet állította ki, hogy ezáltal végre tudja hajtani az előretört Berlinig.

Berlinben rövidebb 13 óra után légi riadó volt. Ebben az időben a német vadászok többsége már légi harcokat és ellenséges bombázók lelőését jelentette. Már ekkor az volt a benyomás, hogy az ellenséges vadászvédelemnek nem sikerült megvédenie a bombázó eröket. A német vadászok szívós és szüntelen küzdelemmel a támadás ellen. A berepülés vonaláról már jelentették, hogy sok ellenséges gép lezuhantát figyeltek meg. (MTI)

Badoglio lemondással fenyegetődzik

Amsterdam, március 6. (Német TI) A United Press jelentése szerint Badoglio és kormánya lemond, ha az olasz hajóhad egyharmadának szovjetizálása ügyében az amerikai kormány nem tesz elfogadható újabb nyilatkozatot. Az UP-jelentés hangsúlyozza, hogy az úgy mai állása szerint Victor Emanuel kormánya nem ma-

radhat tovább hivatalában. Badoglio hétfőn részletesebb tájékoztatást vár az Azur-flotta sorsáról és akkor dönt végleges elhatározásáról.

A Svenska Dagbladet new-yorki különtudósítója szerint Washingtonban úgy vélik, hogy az URSS két olasz csatahajóját, három cirkálóit, 12 rombolót és 6 olasz jéngeralátjárót fog kapni.

Megegyezés készül az angolszászok és Spanyolország között?

London, március 6. A Daily Express a chikagói Sund más oldalról meg erősített értesülést közli, amely szerint az angolszászok és Spanyolország között megegyezés készül. A megegyezés szerint Spanyolor-

szág csökkentené a Németországnak való Wolfiran szállításokat. Szabadon engedné a spanyol kikötőkben visszatartott olasz hajókat és megszüntetné a tanzeri német konzulátust.

Mit tárgyal a szerdai városi közgyűlés

Átszervezés és státusmódosítások. — Az Alföldi Tejszövetkezet anyaghiány miatt nem tud építeni — Hozzájárultak a villamosvasúti kocsik átalakításához. — csak az egyik oldalon lesz ülés Gyümöleshűtőre és tarlóra telket kapott egy pesti cég

Szerdán délután a városi törvényhatóság rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatát tegnap este tárgyalta a többségi párt. Ötvenhét ügy szerepel a napirenden, azokat dr. Balogh Sándor főjegyző ismertette és mindössze negyven perc alatt végezték is a tárgyakkal. — Az előterjesztés szerint fellátta támogatják Pécs város kérelmét, hogy a városok kölcsönéről kiállított váltókat egyéb alkalmas visszacsámolásra.

A műszaki ügyosztály státusát módosítják, két mérnökgyakornok és egy mérnöki állást szerveznek, az utóbbit a nyolcadik fizetési osztályba. Átszervezik a fogyasztási adóellenőri státust, hasonlóképpen a városi kertészeti státust is. Véglegesítik a közbiztonsági gépházi és fűtőházi alkalmazottak státusuk megszerzésével. Ugyanígy járnak el a városi fertőtlenítő intézet státusa megállapításánál is. A belügyminisztertől azt kéri, hogy a fertőtlenítő intézet igazgató-orvosi teendőinek ellátása végett a városi orvosok létszámát egy fővel növeljék, tehát tíze emeljék.

Az eposkert vasút igazgatói állását igazgató-főmérnöki állássá szervezik át. A szegényháznál gondnoki állást szerveznek, Dr. Vadász Sándor állását másodosztályú aljegyzői állásra szervezik át. Több tisztviselőnek munkabéreltét szavazták meg, így dr. Nagy Zoltán tanácsnoknak, dr. Vadász Sándor aljegyzőnek, András István városi főmérnöknek fejenként 150 pengőt, dr. Kapros László főispáni titkárnak és dr.

Incesfalvy Domokosnak, számvizsgálónak fejenként és havonként száz pengő munkabéreltét, illetve képviselői és útiállást. Debrecen városi koronázási alapítványa irodalmi ösztöndíját 896 pengő pályázat mellőzésével dr. Muta János írónak, a városi történelmi levéltár kiváló tisztviselőjének adják.

A rendszerezett állást betöltő városi üzemi és vállalati tisztviselők adóját a város fizeti. A vízgazdálkodási és piaci helyi pénzügyi szabályrendelet módosították. Az adófelvételre bizottságokba ismét a régi tagokat választják meg. A Városi Takarékszövetkezet igazgatóságát és felügyelőbizottságát tagjainak díjazását jelentősen felemelik. Egyébként a Városi Takarékszövetkezet ügyletekkel is foglalkozni, alapszabályát így módosítják.

A külsőhatárat ingatlantól 556 holdat azonos feltétel mellett a földművelésügyi kincstárnak bérbeadnak. Egy budapesti cégnek 155 négyszögöl területet engednek át a Monostorpályi út mentén gyümöleshűtő s tarlóra létesítésére.

A Balogh Mihály-utca hegyi szakaszát végleges burkolattal látják el a Tasnad-utca szabályozási tervét módosítják.

Tudomásul veszik, hogy az Alföldi Központi Tejszövetkezet pillanatnyilag anyaghiány miatt nem tud építeni. Néhány Tóth Árpád költő özvegy édesanyja részére havi 450 pengő állandó segélyt engedélyeznek.

Teljesíti a Helyi Vasút kérelmét és megengedik a villamos kocsik felső átalakítását olyanformán, hogy csak az egyik oldalon legyen ülés, a másik oldalon csak állóhelyek lesznek. Annak idején úgy alakítják vissza a kocsik berendezését, ahogy a forgalomnak megfelelő lesz.

Athelyoztem
órás üzletemet Csapó utcáról Piac-u. 69. alá
Megyeházánál szemben
Pigniczky István

Horthy-halom Debrecenben

A Kormányzó Ur országlásának 25-ik évfordulóján állhatna a debreceni Horthy-halom Kezddék meg az építkezést

Az egész ország közönsége bensőségteljes és meleg szeretettel gondol a nehéz időkben bölcsen kormányzó hadurunkra, aki immár 24 esztendeje áll a sokat szenvedett magyar nép élén. Nem nagyon régen merült fel az a szép gondolat, hogy a negyedszázados kormányzó jubileumot olyan alkalással ille meg Debrecen város „aprajanagyja”, amely valóban maradandó és szép emléke lenne ennek a történelmi eseményeknek nagyon is gazdag negyedszázadnak. Arról volt szó, hogy egy magas dombot hozzanak létre, amelyet az ifjúság a felnőttek társadalmával összefogva építhet meg. A gondolat mindenkinek tetszett, mert valóban impozáns és emlékeztető dolog lenne, ha olyan nagy hálom állana a Nagyerdőn, ahonnan kilátás nyílna az egész városra és még azon messzi táira is.

esak észéskálgtattak az ifjaink és leányaink.

A Horthy-halom egyik oldalát szépen parkírozni lehetne, a másik oldalát kiképezhető lenne süngrésnéccá. De helyet lehetne adni itt a kitűnő debreceni lovasoknak is, akik ugyancsak nélkülözik a megfelelő terepet a műlovaság gyakorlásához.

Még azt sem lehet felhozni, hogy most nincs munkaerő, mert az iskolák ifjúságai, a cserkészek, a leventék még kezérelve is boldogan hozzájárulnak a munka végzésével a sikerhez. Úgy halljuk, a gazdák is készek voltak arra, hogy a telen s a késő őszel, amikor a gazdasági munkában az igák nem dolgozhattak, rendelkezésre álljanak a salak és más törmelék szállítására.

A városi műszaki ügyosztálynak van megfelelő kivasatja, amely nagymértékben megkönnyíthatja a Horthy-halom anyagának a helyszíntre hordását a esilékben az úttesttől.

Dr. Kölesy Sándor polgármester is kész a jrv végrehajtására és a kivételre. Valóban el lehet mondani, hogy ezt a szép gondolat mindenki szeretné megvalósítani. Az ideje is itt van a neki látásnak, mert hiszen egy év hamar elszáll és milyen büszke lenne Debrecen városa, ha 1945 március 1-én felavathatná a Horthy-halmot. A kivétel elindításához nincs mácsa szükség, mint egy átlogó erejű, erős kézre, amely kiadja a jelszót: rajta! Bámúlónak azon, hogy a 25-30 méteres domb milyen taktusra emelkedne feljebb és feljebb.

A sportsz. munkákon felül még

más egyszerű előnyt is biztosítani lehetne a Horthy-halomnak. A bensejében kitűnően elhelyezhető igazán bombabiztos módon például a világhírű Munkácsy-képet, valamint a Kollégium és a Déri-múzeum pótolhatatlan más kincseit.

A domb tetejében magyaros stílusú gloriét lehetne létesíteni a Kormányzó Ur arcképével.

Valóban méltó lenne Debrecen önmagához, ha a negyedszázados kormányzó jubileumra ezt ajándékozna az ifjúságnak.

Milyen szép lenne, ha az az irányító erős kéz kinyúlna a Nagyerdő felé, hogy nyüzsgőne az egyetlen szóra váró ifjúság a lázas és szép munkában, csak mondaná már ki, aki hivatott rá: induljatok!

Javul Mussolini egészségi állapota

Zürich, márc. 6. (MTI) Chias-soból jelentik: Mussolini az utóbbi napokban fokozott tevékenységet fejtett ki, ami egy szegi állapotában javulására enged következtetni. Pénteken fogadta Róma tartományfőnökét és az cremonai rendőrfőnököt.

17 meggyilkolt francia rendőr holttestét találták meg

Páris, március 6. (Német TI) Felső-Savoyában Saint Laurent közelében 17 meggyilkolt francia rendőr holttestét találták meg. A rendőröket még január 10-én 50 fiatal terrorista hurcolta el és gyilkolta meg egy erdei tisztán, ahol sírjuk fölé fenyőfákat ültettek. A letartóztatott terrorista eddig 17 gyilkosságot ismertek be. (MTI)

501 ember megfuliadt egy délolaszországi vasúti alagutban

Nápolyi jelentés szerint egy pénteken reggel bekövetkezett vasúti szerencsétlenség következtében 501 utas veszítette életét egy délolaszországi vasúti alagutban. Negyvenkilenc személyt kórházba szállítottak. Az áldozatok többségét az alagutban összesűrűsödött gáz ölte meg.

Bulgária helyzete

Bern, március 4. (TP) A DIE Tat londoni tudósítója beszámolt arról, hogy mi Angliában a felfogás a balkáni helyzetéről. Amennyiben Európában befolyási övezetről lehet beszélni — írja a lap szó szerint — Bulgária angol felfogás szerint inkább tartozik a szovjet érdekerületéhez, mint az angolokéhoz. Ezt úgy Londonban, mint mint Washingtonban tekintetbe kell venni.

Nem lesz sztrájk Nápolyban

Zürich (MTI). Nápolyból jelentik: A kommunista és szocialistapárt elhatározta, hogy a szombat délre kitűző sztrájkot eláll. Ez az elhatározás a szövetséges katonai kormányzóval folytatott mintegy negyedórás tanácskozás után következett be. A katonai kormányzó megengedte, hogy vasárnap tümegöszzejöveleek lehessenek.

Sport a nemzetért

A magyar sport ünnepe, melyet Budapesten a Horthy Miklós Nemzeti Sportarnokban tartottak, Antal István miniszter „Sport a nemzetért” címmel mondott beszédet. Szinyei Mersse Jenő kultuszminiszter, valamint vitez Bély Alajos az ifjúság honvédelmi nevelésének és testnevelésének vezetője és Juhász István az MLSZ elnöke beszélt még. A sportoló ifjúság nevében Sárosi Béla tett fogadalmat.

Polgári honvédelmi érdemkereszt elnevezésű új magyar kitüntetést alapított a Kormányzó Úr

A Kormányzó Úr főmértósága március 1-én polgári honvédelmi érdemkereszt elnevezésű új magyar kitüntetést alapított. Ennek az új kitüntetésnek három fokozata van: arany-, ezüst- és bronzkereszt. A kereszt nagysága és az érem felülete teljesen egyforma.

A kitüntetést a Kormányzó Úr főmértósága a honvédelem érdekében háború idején kiváló buzgalommal és áldozatkészséggel teljesített, különösen hasznos szolgálatait, érdemeit szerzett polgári egyének részére fogja adományozni, elsősorban tehát a szorosan vett hadipari termelést irányító és végző személyek, de rajtuk kívül általában a háborús termelésben foglalkoztatott, továbbá a honvédelem érdekében egyéb munkaterületeken szolgálatot teljesítő és érdemeit szerzett személyek részesülnek majd ebben az új értékes kitüntetésben.

Dr Gärtner István tisztifőorvosnak sikerült meggyógyítani a kiütéses tifusz teherdését Debrecenben

Debrecen város közigazgatási bizottsága Szilassy László főispán elnöklésével ülés tartott. A szakjelentések során dr Gärtner István m. kir. tiszti főorvos, egyetemi magántanár jelentést tett a debreceni közegészségügyi viszonyokról. Februárban 53 házasságkötés, 296 születés, 141 halálozás történt, a természetes szaporodás tehát 65 lélek volt. Az egy éven belül elhaltak száma 18, ez 6,3 százalékos halálozási aránynak felel meg. Hoveny fertőző betegségekben 1 egyén halt meg, ami 0,23 tízezrelék. Gümőkórban 1, rákban 3, szív- és érbetegségben

32 egyén halt meg. A vörheny és kanyaró nagyobb számban jelentkezett, hasitífusz azonban egyetlen esetben sem fordult elő.

A közigazgatási bizottság örömmel vette tudomásul dr Gärtner István tiszti főorvos bejelentését, hogy Debrecen polgári lakosságában a múlt hónapban egyetlen kiütéses tifusz eset sem fordult elő. Az itt kezelt négy kiütéses tifuszos beteg közül három vidéki, egy pedig nem polgári egyén volt.

A múlt hónapban 54 lakást és 445 személyt fertőtlenítettek. Difteria 6, vörheny és kanyaró 21 esetben fordult elő.

Zsindely Ferencné Tűz K. ara tart előadást a Református Nőszövetség debreceni nagygyűlésén

A tisztántúli református egyházkerületi nőszövetség és a debreceni egyházkerületi nőszövetségei március 17-én délután 3 órakor a Kistemplomban nagygyűlést tartanak. A gyűlés célja az, hogy a nőszövetségben levő asszonyok és leányok együtt ajánlják fel szolgálataikat az egyháznak és együtt indítsanak olyan buzgó, egyetemes asszony munkát, mely méltó az ősi református Debrecenhez és Tiszántúlnak.

A nagygyűlésen bevezető ahtatott Uray Sándor lelkipásztor. A gyűlés középpontjában Zsindely Ferencné, Tűz Klára, a kereskedelmi miniszter felesége, országos nőszövetségi elnök előadása áll, melynek címe: *A magyar református asszony útja.* Befelező biblia-magyarázatot tart Pilder Mária országos nőszövetségi titkár.

A nagygyűlést március 16-án és 17-én délelőtt a Tiszántúli Református Egyházkerületi Nőszövetség vezetőképző konferenciája előzi meg, melynek színhelye a kistemplomi egyházrész gyülekezeti terme (Révész-tér 2. szám) lesz.

16-án, csütörtökön reggel 9 órakor kezdődik az értékes program konferencia, melyet dr. Revész Imre püspök ahtatott vezet be. A konferenciát dr. Makkai Sándorné elnök nyitja meg, majd dr. Makkai Sán-

dor tart a nőszövetség legfontosabb kérdéseit fejtegető előadást. A nőszövetség alapjai és irányelvei, címmel.

Csütörtökön délután 4 órakor folytatódik a konferencia. Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző imádkozik, mely után a nőszövetség munkájáról ad elő dr. Makkai Sándorné elnök. Az előadást hozzászólások, megbeszélések követik. Pilder Mária titkár az egyházrész dologai címmel tart evangélikus előadást.

A konferencia második napján reggel 9 órakor ahtatott tart Tamás Ferenc egyházkerületi misszió elnöke. Ezután a nőszövetség szervezőtől, ügyrendjéről, szervezkedéséről hangzanak el előadások. Az egyházkerületi nőszövetségéről: dr. Szász Iréné, monostorpályi esperesné, az egyházrész nőszövetségi munkájáról: dr. Gyárfás Pálné, az udvarhelyi nőszövetség elnöknője szólnak.

Ezeket követi az egyházkerületi nőszövetség szervezőtől és munkájáról szóló ismertetés.

A magyar református nők e nagy találkozója iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. Mind a vezetőképző konferencián, mind a nagygyűlésen ott lesznek az egyházrész nőszövetségei elnökei, a debreceni nőszövetsége elnökei és kiküldöttei, valamint az egyházkerületi kiküldöttei. Előzőn az egyházkerületi püspökök feleségeivel kik egyúttal az egyházkerületi nőszövetségek elnökei is.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944. III. 7.

Üzenetek a frontról

Buday Sándor honvéd a K. 655. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi Debrecenbe szüleinek, testvéreinek és menyasszonyának. Várja a kért dajkát és papírt is k. r. mert nincs mire írnia. Ne aggódjanak érte, mert nincs semmi baja.

Bassa Ferenc őrzető a Z. 221. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét küldi a Szemes családnak.

Juhász Zsigmond honvéd a B. 508. tábori postaszámra üzenetét küldi, hogy ne aggódjanak érte, mert nincs semmi baja. Ittja kívül alto okozból csak rian tud levelet írni. Sok levelet var es szereteteinek számtalan csokit küld.

Keregyártó István honvéd a K. 655. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi feleségének, kislányának, edesanyjának és öccsének. Jól van, nincs semmi baja, sok levelet var.

Tar János honvéd a Z. 669. tábori postaszámra üzenetét küldi, hogy sok szeretettel gondol rájuk a messzi idegenből. Sok levelet var es feleségét és a kis lányát szüntalan szókolja.

Pintér Ferenc honvéd a Z. 263. tábori postaszámra küldi azokat a kedves debreceni lányokat, akiknek van kedvük és szívük az írára, hogy keressék fel sorraikkal rendelkezési helyen. O teljen arva fiú és nagyon fájjalja, hogy neki senki nem ír. Nagyon boldog lenne, ha egy komoly debreceni lányal ismeretséget köthetne. Előre is halás köszönetét és kezesokjait küldi.

Földi Béla tizedes az A. 469. tábori postaszámra szüleinek megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi. Kéri hozzártartozóit, ne aggódjanak érte, mert hála Istennek, nincs semmi baja. Sok levelet var.

Bábolnai Lóránt főhadnagy az A. 469. tábori postaszámra hozzártartozóinak megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi. Sok levelet var.

Lakatos József főtörzsörmegeter a P. 939. tábori postaszámra küldi feleségét, hogy a cserét csinálja meg. Szerető csókjait küldi.

Vilcs Karap József szakaszvezető a C. 220. tábori postaszámra üzeni Hajdúhadháza drága szüleinek, testvéreinek és rokonainak, hogy ne aggódjanak érte, mert nincs semmi baja. Sok levelet var es szerető csókjait küldi.

Kalász György honvéd a C. 220. tábori postaszámra üzeni drága szüleinek, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek, hogy jól érzi magát. Sok levelet var es szerető csókjait küldi.

Papp János honvéd a C. 220. tábori postaszámra üzeni Hajdúdorogra kedves szüleinek, testvéreinek és rokonainak, hogy nagyon jól érzi magát. Szabadságra egyedül nem mehet. Szeretettel csókolja hozzártartozóit.

Marosfalvi János szakaszvezető a B. 476. tábori postaszámra üzeni hozzártartozóinak és ismerőseinek, hogy az üdvözléteket megkapta, köszöni. Irjának sokat mert nagyon jól esik a kedves sorokat olvasni. Szerető csókjait küldi.

Karász Gyula őrzető a C. 220. tábori postaszámra üzeni Hajdúdorogra feleségének, kislányának, valamint rokonainak, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Nem sokára szabadságra hazérkezik s addig is szerető csókjait küldi.

Sajtós Balint szakaszvezető a P. 939. tábori postaszámra feljegyzőnek és edesanyjának megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Pesti Gyula honvéd a C. 220. tábori postaszámra üzeni Kismarjára feleségének, szüleinek, kislányának és testvéreinek, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Szabadságra nem sokára hazérkezik addig is szerető csókjait küldi.

Rékai Altona honvéd a K. 558. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Aros Jenő zászlós a H. 813. tábori postaszámra edesanyjának és nővéreinek üzeni, hogy ne aggódjanak érte, mert nincs semmi baja. Szerető csókjait küldi.

Godus Márton tizedes az A. 469. tábori postaszámra szüleinek és testvéreinek megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Egy magyar technikus feltalálta a láthatatlanná tevő sugarat?

A „Berni Tagblatt” közli a következő hírt: Feltalálták a „láthatatlanná tevő varázstüvegét”? Amerikai jelentés szerint a Ford-laboratóriumokban az utóbbi időben kísérleteket folytattak Prybill István magyar technikus találmányával, amely nem lenne más, mint a boreszű évek óta keresett „láthatatlanná tevő sugár”, azaz egy olyan sugár, amely láthatatlanná tesz.

Eddig még nem sikerült ezekről a kísérletekről bővebb részleteket meg tudni. Persze — mondja a jelentés — számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a jelentésben

egy — esetleg szántszándékkal terjesztett — megtévesztésről van szó, másrészt azzal is, hogy a kísérletek éppoly eredménytelenül végződnek majd, mint azok, amelyeket röviddel a háború kitörése előtt Mario Mancini olasz fizikus végzett hasonló célból és akinek kísérletei annakidején ezakkörökben igen nagy érdeklődést váltottak ki.

Megállapítottuk, hogy Prybill István feltaláló egészen a legutóbbi évekig Budapesten lakott, egy évvel ezelőtt azonban külföldre távozott, hogy találmányait értékesítse.

Cipő- és ruhahiány miatt a tanfelügyelő senkít sem enged iskolamulasztást a folyóan meghűlnéni

A városi közigazgatási bizottság ülésén Bodolay Gyula m. kir. tanfelügyelő jelentést tett a tanügyi helyzetről. Ezzel kapcsolatban vitte Berenyi István ny. vezérőrnagy konkrét esetből folyólag védelmet kéri a szülők számára, akik cipő- vagy ruhahiány miatt nem képesek a gyermekeiket iskolába járattatni. Megfelelő intézkedés kiadását kérte.

Bodolay Gyula tanfelügyelő azonnal válaszolt és a bizottságot megnyugtató felvilágosítást adott. Hangoztatta, hogy a körülményeket nem lehet a törvény betűszó értelmével elintézni. Annakidején a miniszteriumban is volt ebben a gondolatkörben értekezlet és akkor éppen ő javasolta,

hogy a törvényt ne értelmezzék szövege szerint, hanem vegyék figyelembe a méltánylandó körülményeket. Ha a gyermek egészségi állapotát veszélyezteti az iskolába járatás, akkor igenis felmentést lehet adni, illetőleg a mulasztást igazoltnak veheti a tanító. A tanítókat is utastom, hogy cipő- vagy ruhahiány miatt meg nem jelen gyermek mulasztását igazoltnak vegyék, ha a ruhahiányt tényleg igazolták a szülők. Gondoskodni fog róla, hogy a szegény szülők méltányos elbánásban részesüljenek.

Szilassy László főispán: A konkrét esetben kiszabott pénzbüntetést pedig törölni kell.

Másfélmillió pengővel több adót fizettek be az idén, mint tavaly

Vajtkó Lajos pénzügyigazgató bejelentette a városi közigazgatási bizottság ülésén, hogy az együttműködés kezelt állami adóiban januárban és februárban a múlt év hasonló hónapjaival szemben 1.472.549 pengővel kedvezőbb, az általános forgalmiadóbefizetés pedig 226.339 pengővel, az illeték befizetése viszont 110.478 pengővel kedvezőbb.

A debreceni tűzharcosok ünnepeltek a Kormányzó Úr látogatásán

Bensőséges keretek között ünnepelte március 5-i összejövetelén a debreceni Tűzharcos Főcsoport a főmértóságu Kormányzó Úr látogatását az alkalomból, hogy 24 éve választotta meg a nemzetgyűlés Magyarország kormányzójává.

Az ügyvezető elnök beszédében kiemelte, hogy az isteni gondviselés a legnehezebb időkben adta őt nekünk, áldásos és törhetetlen akaraterejével, a nemzet jövőjébe vetett hittel vezetett bennünket s nemcsak megmentette nemzetét a végpusztulástól hanem az elvesztett országerületünket is gyarapította. A nemzet jövőjébe vetett hittel vezet ma is bennünket hatalmas és erős honvéd hadseregének az élén és ezért minden magyar tűzharcos nevében kéri a magyarok Istenét alázatos lélekkel, hogy áldesse őt az emberi kor legvégső hatalmáig és adjon erőt a főmértóságu Kormányzó Úrunknak munkája dicsőséges befejezéséhez.

A fiatal tűzkeresztésekkel erősen megszorított órák tűzharcosok fessze vigyázalásban hallgatták végig az ünnepi beszédet is azzal a boldogító tudattal távoztak, hogy amíg a főmértóságu Kormányzó Úr vezeti hazánkat, addig nincs mitől félnie a magyarnak.

A tűzharcos főcsoport tradíciójához híven ez év március 15-én is megünnepli márciusi idusát a Csokonai Színház igazgatóságával karöltve díszelőadás keretében, mely alkalommal est: 6 órai kezdettel színpadon U. Kovács Terus felléptével a „Gyergyói dal” 3 felvonásos nagy operett.

Tolvajok foszlogatják a vonatfülkék berendezését

Az utóbbi időben több feljelentés érkezett vasúti tolvajok ellen akik a vonatfülkék berendezéseit lopják. Így előszeretettel lopják el az ablakok felhúzó borszíjakat, az ülések párnáit.

A debreceni MÁV állomásműnőké tegnap újabb feljelentést tett a rándórészen ismeretlen tettesek ellen, akik több vasúti koszában a párnát, linóleumot, villanylám-pát, tükröt leszerelték és ellopták. Az utóbbi időben tömegesen fordultak elő ilyen lopások.

A rendőrség erőfeszéssel nyomozást indított a vasúti lopások megakadályozására.

Elvitték a félig kifizetett vasat, cva'sért 15 napi fogházat kaptak

Szilágyi Márton Kiss Áron-utca 21. és Kiss István Budai Eszaiás-utca 71. szám alatti lakosok csalás vétségével vádolva kerültek a debreceni törvényszék elé, mert a vádirat szerint a múlt év augusztusában Bihari Lajos vendéglőstől megvettek 230 pengő értékű ócska vasat, annak árából 130 pengőt fizettek ki s ennek ellenére Bihari távollétében anyjától elvitték az egész vaskészletet.

A bíróságon a két vádlott ártatlanságát hangoztatta, kijelentették, hogy annyira ráfizettek az üzletre, hogy nem tudták az egész árat kifizetni. A törvényszék család vétségében mondotta ki bűnösnek a két vádlottat és 15-15 napi fogházra ítélte őket.

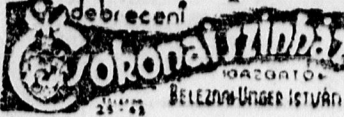
Női divat hácsizma barna és fekete szín, jó minőségben

- Női gazdasági csizma, erős kivitelben
- Női tavaszi divatcipők fekete, barna, kék, drapp, stb. színben
- Női szandalelt különlegességek remek összeállításokban
- Cipőkrémek, bőrápolószerek nagy választékban kaphatók

Kantsek cipőüz'etében

DEBRECEN

1944. III. 7.

BELEZŐS: UNGER ISTVÁN

HETI MŰSOR:

Március 7. kedd: *Aranytulipán*. Tiszviselőelőadás.
Március 8. szerda: *Az első C. bérlet*.
Március 9. csütörtök délután: *Csiperózsika*. Gyermekelőadás. Mersékelt helyárad.
Március 9. csütörtök este: *Az első. A. bérlet*.
Március 10. péntek: *Szép-angyam*. Munkásokelőadás.
Március 11. szombat délután: *Szépangyam*. Fülléres helyárad.
Március 11. szombat este: *Gyergyói ház*. U. Kovács Terus felleptével B. bérlet.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ

Március 7. kedd: *Joyselle*.

Csiperózsika

Tablas ház mellett, nagy érdeklődés minden jelelő kíséretben kezdte meg előadásait a Csokonai Színház gyermek-színháza. B. Unger István direktor útörö elgondolása már a kezdetnél teljes sikerrel jár, a jövő színházilagotainak, a nézőteret viragerdőkent betöltő apró emberkeknél csengő kacagása, zajos oróme, lelkes tapsai mindennél jobban igazolták az állandósuló gyermekelőadások szükségességét.

A *Fogoly hová?* c. hazafias történelmi életképben nagy sikert aratott a tiszta, szép beszédű, nagyon tehetséges *Aranytulipán*, a kedves, behízelgő *Formanek Rezső*.

A *Csiperózsika* c. énekes-fantócs operettben, mely Mátyás Vasa Roza sikerült, igazán melegséghangulatot árasztó, kedves, vidám darabja *Aranytulipán* ismételtelen bebizonyította a címszerepben, hogy kész gyermekprimadonna. *Szabó Sainu* az udvari bolond szerepében ellenállhatatlan nagy humorral mőködött. *Ujvárosy Kati* kifűntően játszott, *Pompás figura* volt *Pitara Ferenc* főszakása, nagyszerű, eredeti humorral, határozott tehetséggel vitte színpadra szerepét. *Tanai Sándor*

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Telefon 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások: a. u. Tel. 4, este: Tel. 7-10r

Kedden tiszviselőest:
Aranytulipán
Szerdától folytatja
Az első
páratlan sikersorozatát!

A CSOKONAI SZÍNHÁZ IRODALMI KAMARA SZÍNHÁZA
a Déri múzeumban
Előadások minden hétfőn és kedden este 7 órakor

Kedden:
JOYSELLE
Maeterlinck költőjé színház

Tánciskolák
* Havancsuknál új táncanfolyam kezdődik március nyolcadikán, szerdán.

MERNŐKÖK RESZÉRE
rajzokról FENYMASOLATOT készít DEBRECEN,
KISS DROGÉRIA Csapó-utca 34. sz.

kitőzastalan játékkésziséggel formálta a foudvaimester alakját. A kis *Udrarhetji Margit* edes gyermeki bájja *Sándor László, Elás József és Somogyi Imre* remek, igaz gyermeki erevenséggel megvesztegető színpadi otthonossággal alakított kukkái, *Szecsbar József, D. Devecskéy Juci, Paulics András, Kis József, Oláh György, Balogh István Kriszán Erzsébet* jól sikerült figurái mellett, nagyon kedves és telthetőségek voltak a kistündérek *Zelenák Olga, Szabó Judit, Góder Magda, Sarkadi Gizella, Bartha Kati, Kerekgyártó Éva, Kocsis Márta, Oláh Jolán, Turucz Anna és Oppe Róza*. A darab fűlbemászó, kedves, hangulatos zenéjét összeállította, részben szerzette *Hulváry Jenő*.

Külön meg kell emlékeznünk *Ragályi Elemér* pompás, ötletes rendezéséről és arról a nagy-szerű hozzájáról is, melyet a szereplőgárdát összeállította, botanította. A gyermekszínház a teljes siker jegyében kezdte meg előadásait a Csokonai Színházban

József Attila emlékmatiné

Az Ady Társaság folyó hó 12-én, vasárnap délután 5 órakor a Déri-múzeum dísztermében József Attila emlékmatinét rendez. A társaság már megalakulásakor céljainak tüzte ki, hogy korunk költőit bemutatja a közönségnek. Sok nagynevű író és költő után most fog sor kerülni József Attilára, a tragikus sorsú, de immár halhatatlan nagy költőre. Az ünnepség főelőadója Nagy István, a kitűnő kolozsvári regényíró lesz. A matinéen belépődíj nem lesz, a műsor megváltása kötelező.

Szép sikerrel mutatkozott be Kolozsvárott a Debreceni Egyetemi Énekkar

A Kolozsvári Magyar Diákszövetség rendezésében a kolozsvári Mátyás király Diaközösségben nagy számú közönség jelenlétében együttes hangversenyen szerepeltek a kolozsvári, debreceni és szegedi egyetemi énekkarok. A Magyar Hírszerkegy előléklése után Várady Imre egyetemi tanár mondott bevezetőt, rámutatva az egyetemi énekkarok fontosságára. A szegedi egyetemi énekkar szereplése után a debreceni hagyományos doktori tőgájukban léptek színre Csenki Imre karnagy vezényletelével. Kodály 121. zsoltárával mutatkoztak be az erős kritikájú kolozsvári közönségnek, melynek tetszését azonnal megnyerték. A siker Perti: Adorjánusa után egyre fokozódott s Kodály Cohors generosájánál érte el tetőpontját. Eután Gastoldi Csónakos enekét adták elő a közönség tetszésnyilvánításától követve. Farkas Ferenc Baranyai lakodalmasa lett volna a debreceni együttes utolsó száma, azonban a kolozsvári közönség szűnni nem akaró tapsal megismételtette a pompás számot.

A kolozsvári hangverseny bemutatkozó szereplése volt a Debreceni Egyetemi Énekkarnak, mely a legfiatalabb s egyúttal szép reményekre jogosított vegyeskórusa Debrecennek. A kolozsvári hangverseny műsorából külön ki kell emelni Farkas Ferenc Baranyai lakodalma c. művét. Maga a szerző, aki ez alkalommal Kolozsvárott tartózkodott, a legnagyobb elismerés hangján szólott a debreceniek énekkaráról melynek — mint mondotta — főnem kiegyenlített madrigál hangzása van és világos szólamvezetés jellemzi.

A szépsikerű hangverseny után a debreceni énekkar 45 tagja Csenki Imre vezetésével tegnap tért vissza Debrecenbe.

Vasárnap helyezték el a zág-rábi székesegyházban Zrínyi János Antal hamvait, amelyeket régebben szállítottak haza Grácból.

Debrecen a legmagyarabb város

A Statisztikai Hivatal most készült el a legutóbbi népszámlálás anyanyelvi adatainak feldolgozásával és kiadta az eddigi eredményt. Ezerint Budapest székesfőváros 1164.963 lakosából 1.130.343 vallotta anyanyelvének a magyart, 22.259 német, 3489 szlovák 343 román 597 ruszin, 661 horvát 46 bunyevác és sokác, 344 szerb, 78 vend és szlovén, 74 cigány, 363 jiddis, 37 héber, 5397 egyéb anyanyelvű volt, 452 lakos anyanyelve ismeretlen maradt.

Az ország lélekszámban második törvényhatósági jogú városa Szeged, amelynek 136.752 lakosából 135.948 magyar anyanyelvű, mindössze 867 a német, 232 román, 146 ruszint 133 szlovák és elenyésző számban más anyanyelvű lakost írtak össze a számlálóbiztosok.

Még Szegednél is erőteljesebben magyar város Debrecen, — 125.936 főnyi lakosságából csak 856 a nem magyar anyanyelvű ezek között 275 német, 167 román és 117 ruszint.

Szükséges-e a több szabad idő a mai embernek?

A közelmúlt rón bevezetett hét-fői szabadnapot több cikkben boncolgattak már, de meg nem neveztek meg a kérdést arról a szempontból hogy az embernek, az emberi természetnek szüksége van-e több szabadidőre napjaink fejekozott tempójában, feltelen rohanásban? Elegendő-e annyi pihenő ma is az embernek mint a századelői esztendősebb nyugodtabb napokban és nem-e regen okajtott, szükség-szerű megoldást jelent az üzletek hétfői zárvatartása, melyet még ki kellene terjesztenünk azok-ra a foglalkozásokra is, amelyeket eddig nem kapcsolnak be az új rendszerbe...

Egyik ismert társadalomtudósunk, Környei István állapítja meg, hogy az utolsó 30 esztendő embere életét elni, elszalad az élet mellett, juttatban vesz tudomást mindenről és nem veszi észre, hogy az emberi élet igazán tartalmát a megállások, nyugodt elmélyedésre alkalmas órák a mentől több szabad nap, kikapcsolódásra alkalmas idő adja meg. Az azóta szállóigévé lett *»kikapcsolódási-elmélet«* — megteremtője, Környei István azt vallotta, hogy az embernek minden aktivitása mellett három munkánnap után egy pihenő napjának kellene lennie, tehát a vasárnap mellett még egy szünnapot kellene beiktatnia. Napjaink rendszere mintha ezt a két évtizedes elméletet igyekezne bevaltani...

A tudós elméletét tehát, mint olyan sok esetben már, ezúttal is utólrta kora... De mit szólnak a hétfői szünnapnapozók maguk az érdekeltek: a fűnök, a segéd, a tanuló és a másik érdekelt fél a vásárló... Erről igyekszünk meggyőződni riportkörűtünk során...

A fűnök

Bóhm István könyv- és papírkereskedő. Megajndoztuk tőle: hogyan váit be a gyakorlatban a hétfői zárvatartás. — Kétszóval, ha nem vezeték volna már be, sűrgősen be kellene vezetni. Először is azért jó, mert vasárnapal együtt két napja van az embernek, tehát, ha családjaival el akar utazni valahova, van rá alkalma. Ha bevasárlás végett, rendelések miatt Budapestre kell utaznom vasárnap este vonatra ülök, hétfőn mindent elintézhetek és kedde irthon vagyok. Ha útmon maradok hétfőn elintézhetem könyvevezetésemet, adóügyemet, hiatalos intézkedésemet... Ha pedig mindezen túl vagyok, akkor van egy kis szabad időm, amikor rendezhetem gondolataimat, terveket dolgozhatok ki. Igenis, szükség van a több szabad időre.

A segéd

Hársányi Lajos textilkereskedőség. Szűntén szűntnap pártl. De mennyire szükséges a zárvatartás egy hétköznapon is. — Legfeljebb talán az elosztás lehetne jobban, hogy ne az anél-

Az evvhá-herületi tanács ma ülést tart

A tiszántúli református egyházkerület tanácsa ma ülést tart Debrecenben, melyre a tanács tagjai tegnap este már meg is érkeztek vidékről. — Ugyancsak tegnap este esperesi értekezlet volt.

Spányolországban rendeletileg az egyetemeken útra bevezetett vallásoktatás március 8-án kezdődik.

Minden egyetemen külön tanárokat neveznek ki vallásoktatásra.

APOLLO színház

Ma utoljára:
A LATSZAT CSAL?
Szerdától, holnaptól!
Megrázó történet a ma. idokból!
Egy nap a világ
Muráti Lili, Páger Antal, Tahy Anna Mária, Billiesz Tivadár és Vaszary Piroška a szereposztásban.

HUNGARIA színház

Ma 5 és 7 órakor
KARADY és JAVOR legújabb filmje:
VALAMIT VISZ A VIZ

VIGSZÍNHÁZ

Budapestet is megelőzve!
Ma 5 és 7 órakor először a legújabb magyar filmremek
Szováthy Éva
Izgalmas, romantikus hazafias történet.
Főszereplők: Karády, Javor, Somlay és Lehotay.

Házszéves az iskolán kívüli népművelés

Az 1944-es esztendő sok évfordulója között külön helyet foglal el iskolán kívüli népművelésünk két évtizedes fennállásának határköve. Debreceni szempontból külön érdekessége van ennek az évfordulónak, hiszen Budapestten kívül nincs magyar város az országban, ahol olyan értékes nagyvonalú és sokoldalú munkát végezne az iskolán kívüli nevelés, mint Debrecenben. Csak a legjelentősebb tanfolyamokat soroljuk fel: éppen napjainkban folyik a Nemzetvédelmi Akadémia és a Munkás Főiskola, valamint az egész keleti országrészre debreceni irányítás mellett kiterjedő *Szabad-egyetem*. A főváros után mindjárt Debrecenben indul meg es közel két évtizedet végzi nagy munkáját a Szűlők iskolája. Rövidesen megkezdődik Debrecenben a legkiválóbb előadók közreműködésével a Főfiskerkesz Akadémia. Ezenkívül egész sereg kisebb-nagyobb előadás szolgálja az iskolán kívüli népművelés ügyét...

Bár még csak két évtizedes múltira nézünk vissza ezek a tanfolyamok, amelyek a felnőttek továbbképzését kulturális útjuk ki célul. Magyarországon történt az első megmozdulás ennek megvalósítására és jóval megelőzve a nyugati államokat, sőt az esti tanfolyamok felnőtt iskolák hazáját, Amerikát is, magyar ember, Somogy László tanár tett indítványt elsősorban az iskolán kívüli népművelés érdekében.

Ez a tervezet abban különbözik a mai népfőiskolától és szabadegetemektől, hogy kötelezővé akarta tenni heti két óra hallgatást a felnőttek számára, tehát ügyszóiban ki akarta terjeszteni az iskola kötelezőségét a felnőt korra is. Erőkeben indokolja meg a magyar népművelési gondolat útja elgondolását:

Az ember ifjúkorát iskolapadban tölti és utána egyszerre elszakad tanulmányaitól, olvasmányoktól, napi problémáktól, a korszerű tudományok ismeretétől, nagy úr következik a gyermekkori tanulás után és ez a tanulás is egyre inkább homályba vész. Ha egy embert vizsgáztatni kezdenénk arról, amit az iskolában tanult mondjuk csak öt év múlva azt tapasztalnánk, hogy 80 százalékát elvesztette a már egyszer megismert tudásnak. — Holott, ha csak egy kicsit is foglalkozt volna tovább, többet nem iskolás szempontból, hanem az élet szempontjából a tanult anyag tovább fejlesztésével, nem csak a már megtanult anyag maradj meg, hanem tovább fejlesztve azadagítja ismeretét...

Hosszú esztedőknek kellett eltelnie addig, amíg Somosynak, elgondolásai a népművelésről valóságá értek. A trianoni eseményekben vergődő magyarság valószínűleg meg ezt is, mit annyi más nagy és korszerű elgondolást.

1924-ben kezdődött meg az első komolyan megtervezett, elöltdatosán összeállított népművelő-előadás-ciklusok Budapestben, Debrecenben örök büszkesége maradt, hogy nyomban a főváros után a magyar vidéken első város volt, ahol megkezdődött az iskolán kívüli népművelés. Egy-másuttán jáltak a Szűlők iskolája, N'pszerű Főiskolai Tanfolyam majd a világhíre szerített debreceni Nyári Egyetem. Most pedig az iskolán kívüli népművelésünk évfordulóját egész sereg ilyen célú előadásorozat-tanfolyam hinti szét a társadalom különböző rétegeiben a tudás kincsét...

APOLLO színház

Ma utoljára:
A LATSZAT CSAL?
Szerdától, holnaptól!
Megrázó történet a ma. idokból!
Egy nap a világ
Muráti Lili, Páger Antal, Tahy Anna Mária, Billiesz Tivadár és Vaszary Piroška a szereposztásban.

HUNGARIA színház

Ma 5 és 7 órakor
KARADY és JAVOR legújabb filmje:
VALAMIT VISZ A VIZ

VIGSZÍNHÁZ

Budapestet is megelőzve!
Ma 5 és 7 órakor először a legújabb magyar filmremek
Szováthy Éva
Izgalmas, romantikus hazafias történet.
Főszereplők: Karády, Javor, Somlay és Lehotay.

Igazságügyi kinevezések és áthelyezések

Dr. Furmann Béla táblabíró lett

A Kormányzó Úr az igazságügyi miniszter előterjesztésére dr. Furmann Béla debreceni kir. törvényszéki bírót a debreceni kir. táblabíróvá, dr. Torma Béla debreceni kir. törvényszéki titkárt a marosvásárhelyi kir. járásbíróvá, dr. Tarczaly Árpád debreceni kir. törvényszéki jegyzőt a közdi-

vásárhelyi kir. járásbíróvához járásbíróvá kinevezte.

Az igazságügyi miniszter dr. Ujlaky Béla debreceni kir. járásbíró, a debreceni kir. törvényszékhez,

dr. Kovács László zentai kir. járásbíró, a debreceni kir. járásbíróhoz saját körletükre áthelyezte.

A magyar egyetemi ifjúság tíz pontja

A megújult „Turul Szövetség” hőmezővásárhelyi értekezletén állást foglaltak a magyar élet legtöbb kérdéseiben

A tavaly márciusban megújult Turul Szövetség, melynek alapján az egyes egyetemeken megalakult egységszervezetek alkotják, alapvető elvi állásfoglalás kidolgozására Hőmezővásárhelyre hívta egybe a magyar egyetemi és főiskolai diákszervezetek vezetőit Debrecenből DEL részéről Batta János elnök, Varga Miklós alelnök, Balder György gazdasági vezető, Bakatsi Pál és Almássy János előkészítőtagok, a mezőgazdasági főiskola Ifjúsága részéről pedig Faragó Endre vett részt az ifjúsági értekezleten. A háromnapos ifjúsági értekezletet vasárnap Kossuth-ünnepélygel zárták. Az ünnepélyen felolvasták az értekezlet határozatát.

A Turul Szövetség a hőmezővásárhelyi ifjúsági értekezlet eredményeként a következő hivatalos jelentést adta ki: „A Turul Szövetség, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajtársi Egyesületek Országos Központja 1944. március 3-5-ig Hőmezővásárhelyen ifjúsági találkozó rendezett. Jelképes jelentőségű, hogy ezt a találkozót a nagy alföldi városba hívta össze, melynek neve összeforrt a parasztság föléli törési erőfeszítésével. A megbeszéléseken a magyar egyetemek s főiskolák különböző szervezeteinek vezetői vettek részt, mintegy nyolcvan, hogy a magyarság nagy sorskérdésével, megmaradásával, fejlődésével, lehetőségeivel és az értelmiségi ifjúság feladataival foglalkozzanak. Felekezeti és társadalmi különbség nélkül teljes egységben a következő határozatot hozták:

1. Az ifjúság állásfoglalását és munkáját csak az egyszemélyes magyarság érdeke vezetheti. — Ezért függetlenségünket meg akarjuk őrizni; a szolgálat és a

bírálat jogához ragaszkodunk. Semmiféle politikai idegenséget nem vállalunk.

2. Sorsközösséget vállalunk a magyarság törzset alkotó parasztsággal. Semilyen erő nem fog benünket velük szembeállítani.

3. Tudjuk, hogy a magyarság megmaradását és további fejlődését csak társadalmunk teljes újjáépítése teszi lehetővé.

4. Az új társadalmi és gazdasági rend csak olyan lehet, ami a magyar parasztság és munkásság jogos követeléseit teljes mértékben kielégíti.

5. Amit a magyar lélek a népben a legjobb szellemében kiteremtett: — a magyar népi műveltség, irodalom, művészet, a teljes magyar kultúrafajtának legnagyobb értéke. Minden további fejlődési lehetőségét biztosítani kell.

6. Az értelmiségi ifjúság a jövőben minden erejével harcol a magyar nép szabadságáért és a magyar állam függetlenségéért.

7. Hisszük a kis nép-k létjogosultságát történelmi szerepét és kultúra teremtő erejét. Szükségesnek tartjuk a rokon népekkel és a dunavölgyi kis népekkel való kölcsönös megértést és lehető együttműködést.

8. A Habsburg-kérdést 1920-al egyszerű s mindenkorra lezártnak tekintjük. Erről beszélmi történelmi anakronizmus.

9. Minden kérdésben végső elizogódást Krisztus tanítása, meztelést ennek megvalósítása jelent.

Az értelmiségi ifjúság mind jobban megvalósuló teljes egységnek ebben a szellemben való munkálására hívjuk fel mindazokat, akik áldozatot is tudnak és mernek vállalni. — fejeződik be a határozat.

Ezüstkalászos gazdák Monostorpályiban

Nagy ünnepség volt Monostorpályiban, Ezüstkálászos gazdákat avatott dr. Kovács Lajos gazdasági főfelügyelő. A záróvizsgára összegyűlt közönség előtt nyelven hat hallgató adott számot, hogy mit tanult a f. év január hó 15-étől március hó 5-ig tartó téli gazdasági tanfolyamon, Törpe és kisbirtokosok, Volt olyan hallgató akinek két és fél hold földje van, de volt olyan, akinek harminc holdja van.

Ez alkalommal megkérdeztem Katona Sándor gazdaköri elnököt hogy mondja el miként jött létre a tanfolyam.

Bizony sok nehézségbe került. Nem kapunk előadókat, pedig a tanfolyamot maguk a gazdák kívánták. De a debreceni középiskolák gazdasági tanintézet tanárai fáradságot nem ismerve vállalták az oktatást. Minden este felváltva utaztak ki, hogy a napi négy órát megtarthassák. És ahol délelőtt az unoka, vagy a gyermek ült, oda most nagyapák és apák ültek, kezükben cecuzával és szorgalmasan jegyzet az előttük levő füzetbe. A tanfolyamot dr. Szász Imre esperes jóvoltából a ref. iskolában tartottuk meg.

A monostorpályi gazdák megértették azt, hogy nem elég a jó föld, a jó időjárás, a magyar gazdának tanulnia is kell, hogy a többtermelést és minőségileg is jobb termelést biztosítsa, mert csak így tudjuk megállni a helyünket a világversenyben. Meglepően szorgalmasak voltak a

gazdák. Jó példával jártak elől a tanítók, akik maguk is mint hallgatók vettek részt a tanfolyamon. Két női hallgatója is volt a tanfolyamnak.

A vizsgát a gazdaköri önképzőkörnek hívó díszközgyűlésre zárta be. De a fénye mégis a kiállítás volt. Amit a falu termelt itt láttuk. Láthattuk a híres monostorpályi csipkét. Meg kell emlékezni Monostorpályi híres és sajátos termeléséről a zellerről is. Szép példányokat láttunk a kiállításon. K. I.

Százpengősöket hullajtott el az utcán egy szórakozott ember. Vasárnap este egy szórakozott férfinak kellemetlen kalandja volt Szolnokon. Jegyét váltott az egyik szolnoki moziba s a nála levő 3000 pengőt rosszul tehetette vissza a zsebébe, mert míg a szállása felé tartott, útközben százpengőként elhullajtott 2700 pengőt. A szállóban figyelmeztették, hogy pénzese hull a zsebéből mire a férfi ijedten rohant a mozi felé, azonban az elszórt pénznek hullt helyét találta. Valószínű hogy valaki követte az utcán és amint elhullajtotta a bankjegyeket, azonnál fel is szedte.

1906-os díkka. 10-20 filleres K. B. 1914-es réz 1 filleres K. B. érc-pénzt a legmagasabb Áron veszek

Éremgyűjtő

Debrecen Nyú-utca 111 szám. Régi pénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6-9-ig

DEBRECZEN 5. OLDAL 1944. III. 7.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

MÁRCIUS 7. KEDD Magyar: Horvát, Protosztás: Tamas, Rom. kat.: Aqu. Sz. Tamas Napkelte: 6.29 Napnyugta: 17.30 Holdkelte: 15.21 Holdnyugta: 5.32

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata március 4-én reggel 8-tól, március 11-én reggel 8-ig: KOSSUTH, Piac-utca 26. telefon: 29-56. MÁCYAR KORONA Kálmán-tér 15. telefon 16-06 ARANY JÁNOS Csapo-utca 66 telefon: 11-78. HUNGARIA Szoboszlai-ut 4-1. telefon: 32-50.

Állomásról állomásra

Voltam úgy, hogy ebbe erdem, s nem láttam utat — nem, sehol. Azt gondoltam, vége a létnek, s megpihenhetek végre vaihoi. De jött a hajnal és sötét fellegek

helyett újra nap derült az égre — és a vég megint csak az lett. Fel, tovább! — Befutottam új állomásra, s megálltam, de nem lehet: Kis röpke dalok egyre hívják tovább-tovább a nevet: És mennem kell hiába föl, és a búcsúzás, kis Angyalom — mennem kell, mert ez a törvény, s mert vár egy új, nagy Alkalmom: Hare van s ez az én vágyam tudod — s ott várnak rám az új dalok... szíriam kell előttem őket, mert hátha én is meghalok.

Bertalan Zoltan.

Debreceniek a nagyváradi Baross Szövetség zászlószentelői ünnepségén. Vasárnap délelőtt szép ünnepség keretében tartották Nagyváradon az ottoni Baross Szövetség zászlóavatási ünnepségét. Az ünnepélyre Debrecenből a Baross Szövetség képviselőiben Ujvárossy Dezső társnő, Kovács János igazgató, a debreceni Baross Női Tábor részéről pedig Ujvárossy Dezsőné utazott Nagyváradra. A Szigligeti-színházban megtartott ünnepélyt megjelenésével kitüntette József kir. herceg és Anna kir. hercegnő is, aki egyébként a zászlóanya tiszttségét is elvállalta.

Vasárnap délután az arpadéri református ifjúság a gyülekezeti teremben nagykerülő vidám előadást tartott. Dr. Hegyaljai K. Gé. a lelképítő mondt az előadást: előtt megnyitó szavakat, majd Kovács János szavalt nagy sikerrel Szilágyi Andra Leptanának dr. Ku. Éva világléte is pompásan sikerült. Beszkeréki Rózi és Gellen Magda kiróbanó siker aratva adott elő néhány magyar német Majd Petőfi: Sári néni c. költeményt szavalt el Szabó Irén. A Leánykör és az Ifjúsági Egyesület tagjai a Sári néni c. színművet adták elő. Itt különösen Madarász Ilona, Harsányi Lajos, Papp Margó, Kies Imre, Kovács János, K. I. de Szabó Irén, Strébel Erzsébet, Boros Margit, Beszkeréki Rózi, Gellen Magda és Mike Margit is tudása legjavával szerepelt. Rikó Péter és Hernádi Zoltán kettős jelenete megérdemelt sikert aratott. Nagy Magda határozatát szavalt utána Szekeres Tibor és Ary László harmónikán adott elő néhány számot. Kovács János vidám csevegése és Harsányi Lajos „Buzi Sándor tajnrás” jelenete nagy tetszést aratott. Éppúgy Majthényi László mandolin száma Magyar nótákat énekelt nagy siker mellett. Nagy Ádám Zárószót Szilágyi Júlia leánykört vezető mondt. Az egyes számok bevezette és színelmesével fűszerezte Nagy Béa. Az előadást közelem megisméti.

Eljegyzés. Hevessy Mancikát eljegyezte ifj. Szilágyi Sándor. (Minden külön értesített helyett.)

Régnier kolozsvári francia lektor előadása Debrecenben. Március 11-én, szombaton este 6 órakor M. Régnier, a kolozsvári tudományegyetem francia lektora előadás tart a református egyház tanácsstermében Kálmán-tér 17. sz. alatt „André Gide lírája” címmel.

Az Alliance Francaise igazgatósága erre az előadásra minden érdeklődőt szívesen lát. Belépődíj nincs.

Hadirokkantsorsjegyekkel szalonnát, kolbászt és la italneműket lehet nyerni.

A Debreceni Polgári és Gazdakör ezévi rendező tisztújító közgyűlése március hó 12-én vasárnap délelőtti 11 órakor lesz megtartva a már közölt tárgysorozattal. A közgyűlés keretében leplezzük le a kör negyedszázadát volt érdemes és szerető elnökének. néhai id. Balogh Istvánnak olajba megfestett arcképét. A gyűlésre minden tag pontos megjelenését kéri az elnökség.

XII. Pius pápa ünneplése a koronázó főtemplomban. XII. Pius pápa megkoronázásának ötödik évfordulóján Serédi Jusztinián hercegprímás vasárnap háláadó ünnepi szentmisét pontifikált a budavári koronázó főtemplomban. A főpapi szentmisén képviselte magát a Kormányzó, a kormány, a felsőház és a képviselőház, a felső bíróságok, valamint egyéb intézmények. A Kormányzó Úr képviselőiben Kállay Miklós miniszterelnök volt jelen. A szentbeszédet dr. Marcell Mihály pápai prelátus mondta, kifejtette, hogy a katolikus hívő úgy fűződik az „örök városhoz”, mint a gyermek lelke fonódik az anyához. Azt az útmutatást keressük, mely ember-lelkünkben az Isten országának kialakítását szorgalmazza. Számunkra XII. Pius pápa Krisztus földi helytartóját jelenti, aki a XX. század szörnyű viharában is a lélekben teremtendő Isten országának hirdetője.

Dr. Kiss Sándor h. rendőr-főkapitány a városi közigazgatási bizottságban beszámolt a város múlt havi közrendészetéről. A rendőrség iktatójában 678 büntügyet iktattak (januárban 800-at), idegen hatóság megkeresése 285, helyi vonatkozású ügy 393 volt. A kihágási iktatóban 835 új ügyet iktattak, 21 gyűlést tartottak. A bejelentett kár 35.169 pengő, ebből megtérült 21.983 pengő. Kinyomozott a debreceni rendőrség 191 büntetett. Előfordult hatósági közeg elleni erőszak büntetése 2, emberélet elleni büntetése 1, testi sértés 3, lopás büntetése 61, vétsége 170, rablás, zsarolás 2, szikkasztás, zártörés 12, orgazdaság 1, csalás büntetése 18, vétsége 8, vagyonrongálás vétsége 12. Egyéb törvénybe ütköző vétség 49, büntett 28. Halálos baleset nem fordult elő, egyéb baleset 100, öngyilkos lett egy egyén, öngyilkossági kísérlet 15 esetben történt.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség ezúton hozza az illetékesek tudomására, hogy legutóbb megválasztott helyi főtitkára, Kulcsár Lajos, a szövetségben kifejtett munkájáért semmiféle ellenzóizáltatást nem fogad el és a nem alapszabályban kifejezere juttatására teljesen való lelkesedésből és az evangéliumi eszmék diadalra juttatására teljesen önzetlenül dolgozik a szövetségnek. A nem központi helyiségben (Hatvan-ut. 1. sz. e. 38. ajtó) hivatalos órákat tart hétköznapokon reggel fél 8-tól 9-ig és délután fél 4 és fél 9 óra között és kézséggel áll mindenkinek rendelkezésére.

Kivégeztek két román éjszakai foszogatót, akik a Bukarest melletti jilavai erődben elsötétítés ideje alatt loptak, majd szökést kíséreltek meg.

Tízezer telefont kaptak ki Budapest. A fővárosban levő 97-00 telefonállomás közül tegnap mintegy tízezer kikapcsoltak s ezek délelőtti 10 órától 3 óráig nem voltak hívhatók. A közeljövőben újabb tízezer telefonállomás kikapcsolása várható. A korlátos tartama alatt kikapcsolt telefonállomások a hívó társaság után semmiféle jelzést nem adnak, így juthat meg, hogy a hívott állomással a nagyforgalmú időben nem lehet beszélni.

MANSZ Anyák Iskolája. Ma, kedden délután pontosan 5 órakor a Piac-utca 36. szám alatt (I. emelet, régi posta keresztpülethez) előadást tartanak dr. Karácsony Sándor egyetemi professzor „Hogy lesz a gyermekből ifjú” és dr. Makkai Sándor egyetemi professzor „Ifjúságunk a jövőnk kapujában” címmel. Belépés díjtalan, minden érdeklődőt szívesen látunk. Dr. Kölesy Sándorné MANSZ elnöknő.

Meghalt Szathmáry István költő. Szathmáry István, az ismert költő és író, a Petőfi Társaság tagja, vasárnap Budapest 67 éves korában meghalt. Szathmáry István Nyíráról került Budapestre s azóta a belügyminiszteriumban teljesített szolgálatot. Több verseskötete jelent meg a irodalmi munkásságáért 1921-ben választották a Petőfi Társaság rendező tagjává.

Dr. Karácsony Sándor előadása a Gazdakörben

Dr. Karácsony Sándor egyetemi tanár, a kitűnő pedagógus tegnap délután nagy figyelemmel kísért előadást tartott a Polgári és Gazdakörben, melynek nagytermet zsúfolásig megtöltötték az érdeklődő gazdák.

Polgáry István, a Gazdasági Egyesület elnöke üdvözölte a megjelenteket.

Dr. Karácsony Sándor pompás szerkesztésű előadásban rajzolta meg hallgatósága előtt a társadalom arcát. Az úgynevezett értelmiség a közösség értelmi munkáját végzi. Az értelmiség nem vezet, mint ezt sokan gondolják és hirdetik, hanem csupán funkcionál. Például a falu jegyzője nem vezetője a falunak, hanem közvetítője a nép és a föltötte állók között.

A közösség számára a népből annak érzelmi elemei a legértékesebbek. A nép az érzelmek őre, belőle alakul a közvélemény. A nép lelki eleminek értékét bizonyítja az is, hogy Petőfi, Jókai, Kodály és Bartók, tehát akik a népi lélek érzelmi világát tárták fel, egyesapásra világhírűek lettek. A magas művészetnek a népben kell gyökereznie.

A társadalmi rend képe igen hiányos volna, ha nem vennék tudomását arról, hogy az ifjú-ág is a társadalom külön rétegét teszi. Az ifjúság a közösségi akarat megtestesítője, a közösségi szabályok megvalósítója. Erre tanu a magyar történelem. Sajnos, ma megroppant az ifjúság dereka s ma nyájként terelhető.

A társadalom legfelsőbb rétege a sophokrácia. A sophokrácia tagjai nem válogathatók ki az egyes társadalmi rétegekből. Sophokrata az, aki képes tanítani, vezetni, aki képes arra, hogy nagy gondolatok megvalósítására ösztönözze a társadalmat.

Az osztályhareről szólott Karácsony Sándor és megállapította, hogy akkor lesz helyesen tagolt a magyar társadalom, ha jogilag tudomásul tudjuk venni a másik függetlenségét. Minden társadalmi élet alapfeltétele a jog, melynek igazi megvalósulása felé halad talán társadalmunk.

A mély gondolatokban gazdag nagyszerű előadás után a jelenlévők hosszan ünnepelték Karácsony Sándort, akinek előadásáért Polgáry István mondott köszönetet.

A nyilastelepi református egyházrészes vasárnap délután tartotta műsoros ünnepélyt, nagy siker mellett. Az előadott számok mind kitűnően sikerültek s az egyes számokban különösen ki-
tűntek Tar Klári, Király Irén, Bánkuti Pirokka, Tóth Edit, Mánya Éva, Gardó Irén, Csik Márta, Diem Júlia, Sütő Katica, Jármai Irén, Cseh Irén, Oláh Katalin. A műsoros ünnepélyen Sipos Károly lelkiasztor mondt megnyitó beszédet, örömmel állapítva meg azt a ténnyt, hogy a Nyilastelepen mennyire fellendült az egyházi élet. Dr. Juhasz László a pártáról tartott eredeti kutatásai alapján értékes előadást.

Csontos Gyula negyven éve színész. A kiváló művész eszedben, zajtalanul érkezett el a nevezetes évfordulóhoz. Négy évtizedes művészi pályafutása alatt érdemnyit jelentő alakítások sorozatát kelteje életre a színpad deszkáin.

Agyonverte Szegeden a szomszéd macskáját egy asszony. A szegedi Állatvédő Egyesület feljelentésére az álatkinző asszonyt a rendőrbíró 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Agyonlőtte a feleségét, mert az a pálnka rabja lett és állandóan civakodott. A férjet, Antal Lajos 64 éves pástói földművest az agri törvényszék tízévi fegyházra ítélte. A tábla most ezt az ítéletet helybenhagyta. A védő a Kúriához jelentett be semmisségi panaszt.

GYÁSZROVAT

Özv. Fazekas Henrikné némes Szentgyörgyi Etelka úrasznony...

Özv. Bakó Gáborné Papp Julianna 89 éves korában elhunyt...

Özv. Tőkés Jánosné László Eszter 59 éves korában elhunyt...

Köszönetnyilvánítás. Szeretett férjem, édesapánk és gyermekeinknek...

A Kossuth utcai egyházzszi nősövetség szeretetösszejövetele...

A debreceni-nyulasi állami népiskola ifjúsági Vöröskereszt csoportjának lelkes kis tagjai...

A Magyar Evangéliumi Munkássövetség jól sikerült szeretetvendégségét rendezett vasárnap délután...

Két szegény gyermek keresztelése a Kistemplomban

Az egyik gyermek keresztanyaságát a nősövetség, a másikat Dóczy elemisták vállalták

A kistemplomi nősövetség a legbennebb megindította munkáját az egyházszöen. A legnagyobb feladat vár a szegény és szegénygyermek esportra...

A templomban nagy közönség volt és Uray Sándor lelkipásztor kérésére bent is maradtak a keresztelön...

A Kossuth utcai egyházzszi nősövetség szeretetösszejövetele Kedves s családias szeretetösszejövetelt rendezett a tegnapi nap estéjén...

A debreceni-nyulasi állami népiskola ifjúsági Vöröskereszt csoportjának lelkes kis tagjai...

Besurranó tolvaj ellopott egy pár magasszárú női cipőt Sajó Vera cukrászegéd Deák Ferenc-utca 6. szám alatti lakásáról...

A Magyar Evangéliumi Munkássövetség jól sikerült szeretetvendégségét rendezett vasárnap délután...

A közönség szava

"A FELEVI BIZONYÍTVÁNY"

Ugyen tisztelt Szerkesztő úr! Nagyon szöpen kérem észveskedjék b. lapjában helyet adni néhány köszönd soromnak...

A FERFIRUHA-ARAK Olvastuk a "Közönség szava" rovatban, hogy a férfiruha magas árért...

A Tisztshelyettesi Sportegyesület kitünöen sikerült jötköeny előadást rendezett, melyen megjelent Haman Miklós ezredes is...

Az osztályosjársíték tegnapi huzásán: 20 000 pengöt nyert 78641 - 10 000 pengöt nyert: 24617 83098 - 4000 pengöt nyertek: 5423 7252 - 3000 pengöt nyert: 87720 - 2000 pengöt nyertek: 6427 36850 41840 45244 1000 pengöt nyertek: 15876 18051 25702 28152 34818 27152 33528 80038 83827 - 800 pengöt nyertek: 1376 23891 25336 35299 37434 39486 2798 22533 88932 - 600 pengöt nyertek: 19768 67644 92324 23110 57898 59588 61317 69155 94849 - 500 pengöt nyertek: 22443 38189 40887 55711 67410 75513 89328 95177 98243 6646 6873 13523 33149 49865 69569 96678 - 400 pengöt nyertek: 3256 4051 6230 7653 10447 17827 28761 42563 44199 46231 46689 48212 49202 47303 54166 59582 62642 75986 30864 82726 85590 89959 93925 95283 95523 1371 4132 5556 9788 11055 24701 27936 30855 36863 51792 56591 58807 60256 64507 68695 69627 70366 91093 94984

Az osztályosjársíték tegnapi huzásán: 20 000 pengöt nyert 78641 - 10 000 pengöt nyert: 24617 83098 - 4000 pengöt nyertek: 5423 7252 - 3000 pengöt nyert: 87720 - 2000 pengöt nyertek: 6427 36850 41840 45244 1000 pengöt nyertek: 15876 18051 25702 28152 34818 27152 33528 80038 83827 - 800 pengöt nyertek: 1376 23891 25336 35299 37434 39486 2798 22533 88932 - 600 pengöt nyertek: 19768 67644 92324 23110 57898 59588 61317 69155 94849 - 500 pengöt nyertek: 22443 38189 40887 55711 67410 75513 89328 95177 98243 6646 6873 13523 33149 49865 69569 96678 - 400 pengöt nyertek: 3256 4051 6230 7653 10447 17827 28761 42563 44199 46231 46689 48212 49202 47303 54166 59582 62642 75986 30864 82726 85590 89959 93925 95283 95523 1371 4132 5556 9788 11055 24701 27936 30855 36863 51792 56591 58807 60256 64507 68695 69627 70366 91093 94984

Helyközi fuvarozási vállalatom helybeni és vidéki mindenemü fuvarozást, továbbá bérezántási gyorsan és jutányosan eszközöl

Varasdi Horvát Mihály szállítási vállalata Városi iroda: Piac-utca 43. (Svetits-palota) Telefon: 25-48. Telephely: Jókai-utca 22. Rendelések felvétele: városi irodában és telepen. Városi iroda hivatalos órái: reggelt 8-tól délután 4 óráig. Hadbavonultak hozzátartozóinak frontarcosoknak, hadirokkantoknak 10 százalék engedmény.

Pénztárcát lopott a népkeri

rendevon, kéthónapi fogháza ítélté a debreceni törvénszó Topa Ágnes 20 éves sápi születésű leány, Erzsébet-utcai lakos lopóvétségével vádolva került dr Tomola Béla törvénszóki bíró elé...

Az egyetemi nősövetség

ára hirdetté összejövetele a taok más elfoglaltsága miatt elmarad.

Hirdetmény

A m. kir. honvédelmi miniszter a m. kir. agró Károlyi István nagykárolyi honvéd fiúnevelöintézetbe való felvételt pályázatot hirdetté. A pályázati határidö 1944. április 15. A honvédség hivatásos tisztj. tisztshelyettesi, valamint a honvédség kötelekben alkalmazott polgári személyzet, továbbá a felsorolt és máf nyugállományban levö személyek gyermekeim kivül a jelenlegi háborúban hadraketi seregeknél szolgáltató teljesítö és különös érdemeket szerzett tartalékos tisztok gyermekei is pályázhatnak. A felvételnél az alábbi sorrend az irányadó: hadiárvak, árvák, félárvak, igazolt hadirokkantak gyermekei, többgyermekes családöböl származók. Részletes pályázati hirdetményt a fiúnevelöintézet parancsnokságától (Nagykároly) kell kérni. Polgármester.

KÖZGAZDASÁG

Az Iparkamara sürgösen közbelép az ipari faellátás megjavítása érdekében

A faellátás ügyében fontos értekezletet tartott a Kereskedelmi és Iparkamara

Dr Radó Rezsö miniszteri biztos, fötitkár elnöklésével a Kereskedelmi és Iparkamarában fontos értekezletet tartottak az épületfa-, mufa- és szerfaellátás ügyében. A fogyasztó gazdaságszövetség képviselőjében Harl Antal, a Mezőgazdasági Kamara titkára jelenlevő, rajta kívül az Ipartestület felfeldolgozó szakosztályainak vezetői, az asztalos-, ács- és kőműveszakosztály elnöksége, valamint az épületfa-, mufa- és szerfakereskedök kiküldöttei vettek részt a megbeszélésen.

Az asztalosok helyzetét Bálint Sándor ismertette, hangsúlyozta, hogy nincs faanyaguk, a fűrésztelenen nem képesek megállapított áron vásárolni. Felrakat az iparosok nem fizethetnek, de nem is bírják. A helyi fakeskedök tökéresek ugyan, be is tudnak szerezni a fát, de az asztalosok megértik, hogy a fakeskedök maximum árán nem tudnak vásárolni s így veszteséggel nem dolgozhatnak, fekete áron viszont a következmények miatt nem vásárolnak. Az árakat kellene tehát megfelelően szabályozni, hogy a fűrésztelenek a tényleges költségeket megkaphassák és realis hasznukat ma-ában foglaltó áron adhassák tovább a fát.

Kovács István asztaloszakosztályi alelnök szintén a megfelelő árszabályozás szükségét hangoztatta. Vajkóczy kaptafaragómeister a saját szakmája nehéz helyzetére mutatott rá. Se gyertyántárhoz, se körfűrészhöz nem juthatnak. Ök vagonféltében nem képesek vásárolni, a fakeskedöknél pedig csak hatósági kiutalásra kaphatnak anyagot. Így ök sem jutnak fához.

Kripkó Ferenc kerékgyártószakosztályi elnök előadta azt a sajnálatos állapotot, hogy a nekik szükséges akácfa Debrecen szállítására Budapest felé is, ahogyan arról az anyaghivatal rendelkezik. Olyan intézkedésre van szükség, hogy először a debreceni iparosok szükségletét elégítsék ki a debreceni fából.

Heredovszky József kódárszakosztályi elnök előadta, hogy ök mindig debreceni fát használtak, de most semmit sem kapnak. Úgy látja, hogy a mufa zárójása az oka a mai helyzetnek. Azelőtt, ha helyben nem kaptak fát, utána jártak és másutt hozzájutottak. Azt sem helyesli, hogy a szép, elsőrendű rönköket anyaghivatali kiutalások alapján parkett készítésére kell odaadni, pedig a kódáripárnak kellene hordóközítéshez az elsőosztályú fa. Parkettre

A kérdése beható és részletes megvitatása után dr Radó Rezsö miniszteri biztos, kamarai fötitkár összefoglalta az elhangzott észrevételeket és kívánásokat. A Kereskedelmi és Iparkamara még ezen a héten az illetékes központi hatósági szerveknél, mind az árhivatalban, mind az anyag hivatalban részletes előterjesztést tesz és hangsúlyoztatja a rúmatul az összes szempontok megfelelő kidomborításával annak fontosságára és szükségességére, hogy az ország termelő ipara és ennek révén a mezőgazdaság termelő községe is legalább a legszükségesebb mértékben mufával és szerfával, faragott és fűrészelt áruval ellátható legyen.

Minden remény megvan rá, hogy az iparosok érdekében a kamara fötitkárának közbelépése eredményes lesz.

